

ANANÁS
EHK/OSN NORMA KVALITY FFV-49
pre obchodnú kvalitu ¹

I. DEFINÍCIA PLODINY

Táto norma sa vzťahuje na ananás odrôd pestovaných z *Ananas comosus* (L.) Merr dodávaného spotrebiteľovi v čerstvom stave. Ananás na okrasné účely a určený na priemyselné spracovanie je vylúčený.

II. USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA KVALITY

Účelom tejto normy je definovať požiadavky na kvalitu pre ananás pri vývoze, po úprave a balení.

III. Minimálne požiadavky

Vo všetkých triedach kvality, s ohľadom na špeciálne požiadavky pre jednotlivé triedy a povolené odchýlky, ananás musí byť:

- celý, s vrcholom, ktorý môže byť zmenšený², alebo zrezaný³
- čerstvého vzhľadu, s vrcholom, ktorý by nemal byť zvädnutý, mokrý, bez listov a s poškodenými listami
- zdravé, plody napadnuté hnilobou alebo poškodené a tak nevhodné na konzum, sú vylúčené
- čisté, prakticky bez akýchkoľvek viditeľných cudzích látok
- bez vnútorného zhnednutia
- prakticky bez škodcov
- prakticky bez poškodení spôsobených škodcami
- bez viditeľných chýb, obzvlášť s nezacelenými rezmi, otlačeninami, popáleninami, dierami, trhlinami (zacelenými, alebo nezacelenými)
- bez poškodenia chladením, alebo vysokými teplotami
- bez nadmernej povrchovej vlhkosti
- bez cudzieho pachu alebo chuti

Stopka (ak je prítomná) v mieste prirastenia plodu k rastline nesmie byť viac ako 2cm dlhá⁴, rez musí byť vedený priečne rovno a hladko.

Stupeň vývinu a stav ananásov musí byť taký, aby boli schopné :

- vydržať dopravu a manipuláciu, a
- dostať sa na miesto určenia vo vyhovujúcom stave.

¹ **Odvolanie:** Normy sú publikované v troch oficiálnych jazykoch Európskej hospodárskej komisie Organizácie spojených národov. Pokiaľ by sa vyskytli nezrovnalosti medzi jednotlivými jazykovými verziami, alebo medzi verziami v iných, neoficiálnych jazykoch, je rozhodujúca anglická verzia. Pokiaľ je originálna verzia normy vo francúzskom alebo ruskom jazyku, v takom prípade je rozhodujúca verzia vo francúzskom alebo ruskom jazyku.

² „Zmenšenie“ vrcholu odkazuje sa na mechanickú deštrukciu apikálne rastúceho bodu v srdci vrcholu počas pestovania asi dva mesiace od zberu pomocou dutým dlátom, alebo podobným nástrojom

³ „Zrezanie“ je definované ako odstránenie po zbere neživých, zvädnutých alebo poškodených listov s ostrou čepeľou. Ak je požiadavka obchodu korunka môže byť zrezaná úplne

⁴ Plody vyvážané s celou stopkou na základe požiadavky trhu nemusia spĺňať túto požiadavku

B. Požiadavky na zrelosť

Plod musí byť fyziologicky zrelý t.z. bez evidentného nevyzretia (matný, bez chuti, nadmieru pórovitá ⁵ dužina) alebo prezretia (nadmieru sklovitý, alebo s fermentujúcou dužinou).

Priečný rez plodom nesmie odhaľovať dužinu nadmieru pórovitú, alebo bez vône.

„Očká“ musia byť dobre vyplnené vzhľadom na vlastnosti danej odrody.

Ananás musí byť opatrne zberaný a musí dosahovať primeraný stupeň zrelosti k odrode a/alebo obchodnému typu a miestu pestovania.

Celkový obsah rozpustnej sušiny v dužine plodu musí mať minimálne 12°Brix. Na zistenie Brix stupňa sa šťava získava zo všetkých plodov.

C. Klasifikácia

Ananás sa zaraďuje do troch tried definovaných takto:

(i) “Extra” trieda

Ananás v tejto triede musí byť vynikajúcej kvality. Musí mať všetky charakteristické znaky typické pre odrodu a/alebo obchodný typ.

Musí mať čerstvý vzhľad a pevnosť, s dobre vyvinutými očkami.

Musí byť bez chýb, s výnimkou veľmi malých povrchových chýb, pokiaľ tieto neovplyvňujú celkový vzhľad plodov, kvalitu, trvanlivosť a obchodnú úpravu v obale.

Vrchol musí byť jeden priamy, bez postranných výbežkov. Vrchol nesmie presahovať 150 percent dĺžky plodu.

(ii) Trieda I

Ananás v tejto triede musí byť dobrej kvality. Musí mať všetky charakteristické znaky typické pre odrodu a/alebo obchodný typ.

Musí mať čerstvý vzhľad a pevnosť, s dobre vyvinutými očkami.

Nasledujúce malé chyby však sú povolené, pokiaľ neovplyvňujú celkový vzhľad plodov, kvalitu, trvanlivosť a obchodnú úpravu v obale:

- malé chyby tvaru
- malé chyby vyfarbenia, vrátane škvŕn od slnka
- malé povrchové chyby (t.j. praskliny, jazvy, otláčeniny a škvŕny) nepresahujúce 4 percentá z celkového povrchu

Chyby nesmú v žiadnom prípade poškodzovať dužinu plodu.

⁵ Odrody ako „Queen Victoria“ môžu mať viac pórovitú dužinu

Vrchol môže byť jeden alebo dvojitý, rovný, alebo jemne zakrivený bez postranných výbežkov. Vrchol nesmie presahovať 150 percent dĺžky plodu. Maximálny sklon nesmie presahovať 30° od pozdĺžnej osi plodu.

(iii) Trieda II

Táto trieda zahŕňa ananás, ktorý nespĺňa požiadavky na kvalitu na zaradenie do vyšších tried, ale spĺňa minimálne požiadavky uvedené vyššie.

Nasledujúce chyby môžu byť povolené, pokiaľ si ananás zachováva základné znaky z hľadiska kvality, trvanlivosti a obchodnej úpravy:

- chyby tvaru
- malé chyby vyfarbenia, vrátane škvŕn od slnka
- povrchové chyby (t.j. praskliny, jazvy, otláčeniny a škvŕny) nepresahujúce 8 percent z celkového povrchu

Chyby nesmú v žiadnom prípade poškodzovať dužinu plodu.

Vrchol môže byť jeden alebo dvojitý, rovný, alebo jemne zakrivený bez postranných výbežkov.

(iv) Klasifikácia vonkajšieho vyfarbenia:

Kritéria vyfarbenia plodu sú nasledovné:

- C0: úplne zelený zovňajšok
- C1: počiatok žlt/oranžového vyfarbenia na ¼ povrchu plodu
- C2: žlt/oranžové na ½ povrchu plodu
- C3: žlt/oranžové na ⅔ povrchu plodu
- C4: úplne žlt/oranžový plod

III. USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA VEĽKOSTI

Veľkosť je stanovená hmotnosťou plodu.

Minimálna hmotnosť jedného plodu je 700 gramov⁶.

Plody v obale by sa môžu líšiť, nie však viac ako 10 %percent nad, alebo pod priemernú hmotnosť jedného plodu v obale.

IV. USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA ODCHÝLOK

Odchýlky kvality a veľkosti môžu byť povolené v každom obale pre plody, ktoré nevyhovujú požiadavkám pre deklarovanú triedu.

A. Odchýlka kvality

(i) „Extra“ trieda

⁶ Okrem odrody „Queen Victoria“, ktorá môže mať minimálnu hmotnosť 250 gramov.

- 5 % z počtu alebo hmotnosti plodov, ktoré nevyhovujú požiadavkám triedy, ale spĺňajú požiadavky I. triedy, alebo, výnimočne, patria do odchýlok pre túto triedu.

(iii) Trieda I

- 10% z počtu alebo hmotnosti plodov, ktoré nevyhovujú požiadavkám triedy, ale spĺňajú požiadavky II. triedy, alebo, výnimočne, patria do odchýlok pre túto triedu;

(iv) Trieda II

- 10% z počtu alebo hmotnosti plodov, ktoré nevyhovujú požiadavkám triedy, ani minimálnym požiadavkám, okrem plodov napadnutých hnilobou, a s výraznými poškodeniami tak, že nie sú vhodné na spotrebu.

B. Odchýlka veľkosti

Pre všetky triedy nie viac ako 10 percent z počtu alebo hmotnosti plodov nezodpovedajúcich veľkosti bezprostredne nad alebo pod veľkosťou vyznačenou na obale.

V. USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA OBCHODNEJ ÚPRAVY

A. Jednotnosť

Obsah každého obalu musí byť jednotný a obsahovať iba plody rovnakého pôvodu, odrody, obchodného typu, kvality a veľkosti.

Naviac pre „Extra“ triedu je vyžadovaná jednotnosť vo vyfarbení a zrelosti.

Viditeľná časť obsahu obalu musí reprezentovať celý obsah.

B. Balenie

Plody musia byť balené tak, aby boli dostatočne chránené.

Materiály použité vo vnútri obalu musia byť nové, čisté a musia mať takú kvalitu, aby sa zabránilo akémukoľvek vonkajšiemu alebo vnútornému poškodeniu plodiny. Používanie materiálov, najmä papiera a pečiatok, na ktorých sú uvedené obchodné špecifikácie, je povolené za predpokladu, že potlač alebo označovanie sa vykoná použitím nejedovateého atramentu alebo lepidla.

Obaly musia byť bez akýchkoľvek viditeľných cudzích látok.

C. Obchodná úprava

Ananás môže byť v nasledujúcich obchodných úpravách:

- horizontálne uložené v obale

- vertikálne postavené v obale s vrcholkami nahor

VI. USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA OZNAČOVANIA

Na každom obale musia byť uvedené na jednej a rovnakej strane čitateľne a nezmazateľne, viditeľne zvonku tieto údaje:

A. Identifikácia

Baliareň a/alebo odosielateľ: meno a adresa alebo úradne vydaná alebo uznaná kódová Značka⁷.

B. Názov plodiny

- Ananás, pokiaľ nie je obsah zvonka viditeľný
- názov odrody (dobrovoľne)
- ak chýba vrchol, tak to musí byť jasne vyznačené

C. Pôvod plodiny

- Krajina pôvodu a, dobrovoľne, oblasť pestovania alebo národný, krajový alebo miestny názov oblasti.

D. Obchodné údaje

- trieda
- počet plodov
- hmotnostný rozsah uznaného veľkostného kódu⁸ (dobrovoľne)
- kód vyfarbenia(dobrovoľne)
- hmotnosť obalu (dobrovoľne)
- čistá váha (dobrovoľne)
- označenie „uskladňovať pri 8°C“ (dobrovoľne)

E. Úradná kontrolná značka (dobrovoľne).

Publikované 2003

A5:	- plody od 2,101 – 2,400 gramov
A6:	- plody od 1,801 – 2,100 gramov
A8:	- plody od 1,502 – 1,800 gramov
B9:	- plody od 1,301 – 1,500 gramov
B10:	- plody od 1,101 – 1,300 gramov
C12:	- plody od 901 – 1,100 gramov
D14:	- plody od 701 - 900 gramov

⁷ Národná legislatíva mnohých krajín vyžaduje presnú deklaráciu názvu a adresy. Avšak v prípade ak je použitá kódová značka, odkaz „baliareň a/alebo odosielateľ (alebo zodpovedajúca skratka)“ musí byť uvedená v tesnej blízkosti tejto kódovej značky.

⁸ Nasledovný príklad „uznaného veľkostného kódu“ súčasne používaného v obchode

